

ΙΔΙΟΛΕΚΤΑ

Η Μαρία Κομπατσιάρη έχει αφοσιωθεί, εδώ και πολλά χρόνια, στην μελέτη κι έρευνα

της εικαστικής δημιουργίας, γύρω από την οποία συνεχώς πειραματίζεται, διευρύνοντας κι εμβαθύνοντας τους στοχασμούς της, αλλά και τα εκφραστικά μέσα που κάθε φορά επιλέγει να χρησιμοποιήσει, προκειμένου να διαμορφώσει έργα με αισθαντικότητα και πληρότητα νοηματικών περιεχομένων. Εκτός από τις γνώσεις που έχει εν τω μεταξύ αποκτήσει κι εκτός από τα ποικίλα ταξίδια που έχει κατά διαστήματα πραγματοποιήσει, προκειμένου να αποκτήσει εκ του σύνεγγυς εμπειρία σημαντικών καλλιτεχνών και έργων, εκείνο που βασικά την χαρακτηρίζει, είναι οι αυξανόμενες πνευματικές της ανησυχίες και η παρακολούθηση των προβλημάτων (ιδεολογικών, κοινωνικών κι αισθητικών) της εποχής μας. Μιας εποχής αντιφατικής, με ρήξεις κι ανατροπές, που επιβάλλουν αναθεωρήσεις, αφ' ενός σε σχέση με την διαπολιτισμικότητα (που διαμορφώνει ένα καινούριο πλαίσιο διαλόγων), αφ' ετέρου με τους ρόλους που καλείται να διαδραματίσει σήμερα η τέχνη, ως γλώσσα μιας σύνθετης επικοινωνιακής και συνειδησιακής νέας συνθήκης.

Η χαρακτηριστική αυτή σειρά έργων, φιλοτεχνημένων με μεικτά υλικά και με ένα προσωπικό εκφραστικό ιδίωμα της σύγχρονης αυτής εικαστικής δημιουργού, έχει ήδη διακριθεί και έχουν μάλιστα διατυπωθεί ευμενέστατα σχόλια στον Τύπο. Στο Μουσείο της Ρόδου, η συγκεκριμένη σειρά θα παρουσιαστεί εκ νέου, (συμπληρωμένη όμως και ολοκληρωμένη με καινούρια έργα), καθώς η Μαρία Κομπατσιάρη έχει ήδη διαφοροποιήσει, νοηματοδοτήσει κι επεξεργαστεί κατάλληλα το σκεπτικό και μαζί την αίσθηση που προκαλούν τα έργα της, υπαλλάσσοντας συχνά την μικροκλίμακα με την μεγακλίμακα της εξπρεσιονιστικής της χειρονομίας και της εννοιακής (conceptual) "γραφής" της.

Στα "Ιδιόλεκτα", η ζωγράφος και χαράκτρια χρησιμοποιεί στις επιφάνειές της συνδυαστικά και τις δύο τεχνικές, τις οποίες νοηματοδοτεί, ανασκάπτοντας και την ίδια στιγμή ανοικοδομώντας (όπου της είναι απαραίτητο) το εικαστικό της πεδίο "γραφής". Μιας χειρονομιακά αφαιρετικής "γραφής", όπου με εντάσεις και υφέσεις, με πυκνότητες και αραιώσεις, όπως επίσης με ποικίλματα χροιάς και υφολογικές διακυμάνσεις τονικοτήτων, αποδίδει την αδρότητα και αλλού την στιλπνότητα, ως γνωρίσματα που απεικάζουν τις διαλεκτικές σχέσεις βάθους και επιφανείας.

Στα έργα αυτά, η διαρκώς εναλλασσόμενη κι ευέλικτη δομή της κάθε σύνθεσης, σημασιοδοτεί (μέσω των ποιοτήτων του χρώματος) το σχέδιο κι αντίστροφα, διαμορφώνοντας την "πλοκή" μιας άτυπης αφήγησης, όπου τα στοιχεία που την απαρτίζουν εμφανίζονται σε μια ρευστή, δυναμική κατάσταση, υποδηλώνοντας την λειτουργία του φωτός. Εγγενές κι εξωγενές άλλωστε φως, ταυτίζονται σ' αυτά τα έργα με τις αποστάσεις, αλλά και με τις τροπές που χαρακτηρίζουν τον δονούμενο χώρο, σε πραγματικό και μεταφορικό επίπεδο, μιας και ο οργανικά αεικίνητος, όσο κι ευμετάβλητος χώρος της Μαρίας Κομποτσιάρη αντιστοιχεί στην συνύπαρξη, στην αλληλεπίδραση και σε μια "οντολογικής" τάξεως συναλληλία της συνείδησης και του υποσυνειδήτου.

Η ρευστότητα, η εσωτερική κινητικότητα, οι ποικίλες μεταλλάξεις, οι συνεχόμενες επίσης αποδομήσεις και αναδομήσεις της φόρμας, που στα έργα αυτά μετατρέπεται σε χώρο ή τον υποκαθιστά, αποτυπώνουν ευδιάκριτα την ίδια την χειρονομιακή διαδικασία ως ισοδύναμη καταστατική "συνθήκη" (με την φόρμα). Η μετασχηματιζόμενη αυτή "φόρμα", που εμφανίζεται στο προσκήνιο της θέασης ως πρόθεση, διαδικασία κι αποτέλεσμα "εγγραφής", επιζητεί (σαν αιωρούμενο θαρρείς και δυσεπίλυτο αίνιγμα), τις χωροχρονικές της ιδιοσημίες και τις εξελικτικά νοηματικές της ταυτότητες, εγκολπώνοντας μαζί με αυτές και τις συνεχόμενες αναιρέσεις τους. Το παρελθόν στα "Ιδιόλεκτα" αυτά άλλωστε, διαπλέκεται με το παρόν, όπως επίσης οι αισθήσεις της μνήμης με την φαινομενολογία των εντυπώσεων, καθώς οι παρεμβατικά διακεκομμένες "ομιλίες" συναντούν τις απροσδόκητες σιωπές μιας "γλώσσας" ταλαντώσεων, ρυθμικών σχηματισμών, εσωτερικών συγκρουσιακών στοιχείων, παράδοξων επίσης εναρμονίσεων κι αντιφάσεων, που ελκυστικά και υποβλητικά αποκαλύπτουν - όπως οι ψίθυροι - τις δυνατότητες μιας νέας μορφογένεσης. Μιας μορφογένεσης, που σαν ανοιχτή πρόταση, προκαλεί ερωτηματικά τις καινούριες της

νοηματοδοσίες, μαζί με τις αενάως ανακλύπτουσες αμφισβητήσεις τους.

Αθηνά Σχινά

Ιστορικός, Κριτικός Τέχνης